ILAVSKÝ MESAČNÍK 9

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava Ročník XVIII. september 2012 Cena: 0,20 € (6 Sk)

... bez folklóru srdce nebije... bez srdca folkloristom nebudeš!...

22. septembra 2012 sa v sále DK Ilava spojilo desiatky folklórnych srdc do jedného. Všetky tĺkli v jednom rytme, ktorého výsledkom bol úžasný folklórny galakoncert . Súbor Strážov si takto dôstojne pripomenul svoje 20. výročie. Plnej sále sa predstavila bývalá i súčasná tanečná zložka, hudobná zložka, i ich malí nástupcovia - deťúrence z FS Vretienka a Lašteku.

V živote človeka je 20 rokov ako kvapka v mori, ale

20 rokov folklórneho súboru predstavuje more problémov, more času, tréningov, striedajúcich sa ľudských osudov. Z mnohých členov, ktorí pred dvadsiatimi rokmi začínali, sú dnes už pracujúci rodičia.... . A napriek tomu sa stretávajú, pretože folklór ak máš raz v srdci, tak tam zostane navždy.

Všetkým tanečníkom, hudobníkom, tanečným pedagógom, spevákom, patrí dnes naša vďaka, obdiv a uznanie.

-ra -
foto: Stareček

Z OBSAHU

- Pripomenuli sme si 120. výročie úmrtia G.Barossa
- Odpoveď poslancov na stanovisko pána primátora Ing. Štefana Dašku
- Návraty ku koncu leta...
- Očami detí...
- Úspešné projekty MAS Vršatec
- Knižné novinky
- Spoločenská rubrika

Október - mesiac úcty k starším

Pre našich občanov nad 70 rokov sme v roku 2012 pripravili darček od mesta v podobe koncertu dychovej hudby

VESELANKA

a populárneho zabávača

Števa Hruštinca

12.10. /piatok/ o 17.00 h. v Dome kultúry Ilava.

Vstup voľný

Po hudobnom programe bude pripravené malé občerstvenie.

Zdravotne postihnutým občanom hlavne z Iliavky a Klobušíc zabezpečíme odvoz mestskými autami. /Odvoz nahláste na čísla DK 44 555 70 až 72 do 10. októbra/

Ďalšia úspešná elektronická aukcia

Začiatok verejnej súťaže bol spustený dňa 4. 7. 2012 zverejnením oznámenia vo Vestníku verejného obstarávania č. 128/2012 na podprahovú zákazku „Rekonštrukcia kotolne MŠ a fasád objektov MŠ a MsÚ Ilava“ . Podprahová zákazka bola rozdelená na dve časti na časť A a časť B. V časti A bola rekonštrukcia kotolne MŠ v Klobušiciach a časť B rekonštrukcia fasád objektov MŠ a MsÚ. V stanovenej lehote o súťažné podklady požiadalo 17 záujemcov, z toho v lehote na predkladanie ponúk svoje ponuky predložilo 9 uchádzačov. Z toho na časť A predložili 3 uchádzači svoje ponuky a na časť B predložili 6 uchádzači svoje ponuky, jeden uchádzač v časti A bol vylúčený. Elektronické aukcie sa uskutočnili v dvoch dňoch 10. 8. na časť A a 14. 8. 2012 na časť B. Úspešným uchádzačom, ktorý v časti A e-akcii uspel s najnižšou cenou bola firma DCa THERM Dubnica nad Váhom . V časti B uspel uchádzač Ing. Peter Ošvát – OPEN, Nitrianske Pravno. S uvedenými víťazmi boli podpísané zmluvy o dielo a v súčasnej dobe prebieha realizácia zákaziek. Pre prehľadnosť uvádzame porovnanie projektovej ceny s DPH a ceny po e-aukcii na jednotlivé objekty s vyčíslenou úsporou.

Objekt	Cena v projekte s DPH	Cena po e –aukcii s DPH	Rozdiel €	Úspora %
Fasáda MŠ Klobušice	49 170,19	32 595,84	16 574,35	33,71
Fasáda MŠ Ilava	75 257,47	53 059,71	22 197,76	29,5
Fasáda a strecha MsÚ	69 598,81	50 866,96	18 731,85	26,91
Kotolňa MŠ Klobušice	32 044,07	30 131,72	1 912,35	5,97
spolu	226 070,54	166 654.23	59416,77	26,28

Spracoval Ing. Janušek

Vypracoval:
Ing. Stanislav Janušek

Vyhodnotenie rozpočtu Mesta Ilava k 31. 08. 2012

(sumy sú uvedené v €)

	Schválený	Upravený	Plnenie	%
Bežný rozpočet				
Príjem	2 945 065	2 953 417	1 997 791,22	67,64
Výdaj	2 932 849	2 941 201	1 734 454,01	58,97
z toho: výdaj RO	937 553	937 553	605 088,34	64,54
výdaj mesto	1 995 296	2 003 648	1 129 365,67	56,37
z toho: MŠ	308 561	311 795	179 952,37	57,71
správa mesta	1 000 267	998 913	575 971,35	57,66
z toho: TSM(príspevok)	280 202	280 202	186 700,00	66,63
Rozdiel	**12 216**	**12 216**	**263 337,21**	
Kapitálový rozpočet				
Príjem	21 000	21 000	13 155,00	62,64
Výdaj	319 285	319 285	134 709,03	42,19
Rozdiel	**-298 285**	**-298 285**	**-121 554,03**	
Finančné operácie				
Príjem	373 034	373 034	7 864,15	2,11
Výdaj	74 749	74 749	53 588,72	71,69
Rozdiel	**298 285**	**298 285**	**-45 724,57**	
Príjem	3 339 099	3 347 451	2 018 810,37	60,31
Výdaj	3 326 883	3 335 235	1 922 751,76	57,65
Rozdiel	**12 216**	**12 216**	**96 058,61**	

V príjmoch rozpočtu Mesta Ilava zatiaľ nefigurujú nárokovateľné príjmy v celkovej výške cca 95 000 € (refundácia projektu Rekonštrukcia chodníkov - MAS Vršatec vo výške cca 65 000 €, nárokovateľná vratka z tohto projektu (DPH) vo výške cca 10 000 € a refundácia EÚ projektu „Zahrajme si spoločne“ realizovaný v roku 2011 vo výške 20 000 €).Tieto finančné prostriedky, ich časti budú príjmom rozpočtu a nabehnú na účet mesta v tomto, resp. nasledujúcom roku.

Štátny rozpočet SR (ŠR SR) je k 31.08.2012 vykazuje deficit - 2,675 mld. €, deficit je medziročne (2012/2011) cca o jednu tretinu (32,3%, 650 mil. €) vyšší. Za rovnaké obdobie roku 2011 dosiahol - 2,022 mld. €. V porovnaní s celoročným plánom dosiahol deficit ŠR ku koncu augusta 72,8 %. Medzimesačne (august a júl 2012) sa schodok ŠR zvýšil o cca 350 mil. €. Pri dani z príjmov fyzických osôb (DzPFO), ktorá smeruje takmer celá do rozpočtov samospráv (krajských, mestských, obecných), Ministerstvo financií SR (MF SR) evidovalo kladných 85,2 mil. €.

Zdroj: HN, Pravda, SME.

Ing. Štefan Daško
primátor mesta Ilava

Bc. Stanislav Fúsek
samostatný odborný referent FMO

Zadlženosť samosprávnych krajov

VÚC	Počet obyvateľov (v tis.)	Dlh z bežných príjmov predchádzajúceho roka 2010	2011	Dlh na obyvateľa (€)
Prešovský	809	37,14 %	37,94 %	66
Nitriansky	705	31,75 %	31,31 %	57
Bratislavský	629	24,46 %	36,31 %	60
Žilinský	698	38,37 %	38,36 %	72
Trenčiansky	599	44,85 %	50,59 %	91
Košický	780	48,98 %	57,41 %	96
Banskobystrický	652	42,96 %	48,25 %	93
Trnavský	563	54,82 %	56,26 %	96
Spolu	**5435**	**40,23 %**	**44,16 %**	**78**

Zdroj: Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet: INEKO

Zadĺženosť Mesta Ilava k 31.12.2011 bola cca 21,2%.

V roku 2011 dosiahli najväčší schodok Bratislavský (- 3,66 %), Trenčiansky (- 3,25 %) a Košický VÚC (- 1,80 %). Najväčší prebytok bol v Nitrianskom VÚC (+ 4,95 %). **Prebytok Ilavy (základná bilancia) bol + 4,1%, pričom priemer miest a obcí SR je + 0,4%.**

Rebríček miest SR (prvých 10) podľa výšky okamžitej likvidity (k 31.12.2011)

INEKO

	Mesto	Počet obyvateľov	Okres	Kraj	Finančné zdravie	Okamžitá likvidita	
1.	Svätý Jur	5 258	Pezinok	Bratislavský	2,4	2 099,0 %	+ 3
2.	Jelšava	3 213	Revúca	Banskobystrický	2,1	1 087,7 %	+ 3
3.	N.Mesto n/V	20 264	Nové Mesto nad Váhom	Trenčiansky	1,9	800,3 %	+ 3
4.	**Ilava**	5 572	Ilava	Trenčiansky	1,8	706,4 %	+ 3
5.	Kys.N.Mesto	16 264	Kysucké Nové Mesto	Žilinský	2,7	564,1 %	+ 3
6.	Dobšiná	5 171	Rožňava	Košický	0,8	515,1 %	+ 3
7.	Pezinok	22 324	Pezinok	Bratislavský	1,8	488,2 %	+ 3
8.	Dubnica n/V.	24 914	Ilava	Trenčiansky	1,1	485,2 %	+ 3
9.	Sereď	16 839	Galanta	Trnavský	2,4	429,7 %	+ 3
10.	Modra	8 989	Pezinok	Bratislavský	2,1	420,3 %	+ 3

K 31.12.2011 dosiahli vysoké úrovne okamžitej likvidity (OL) Bratislavský, Nitriansky a Prešovský VÚC (medzi 200 % a 240 %). Žilinský a Košický VÚC zaznamenali bezproblémové hodnoty, ktoré prevýšili úroveň 130 %. Menej uspokojivé hodnoty mali Trenčiansky (97 %), Trnavský (61 %) a Banskobystrický VÚC (41 %). Dosiahnutú hodnotu Banskobystrického VÚC možno interpretovať tak, že by ku koncu roka 2011 dokázali okamžite uhradiť z prostriedkov na finančných účtoch iba menej ako polovicu krátkodobých záväzkov. Priemerná hodnota OL u všetkých VÚC sa medziročne zlepšila zo 115 % na 124 %.

Likvidita všeobecne vo finančnej terminológii je schopnosť subjektu splácať v reálnom čase (do doby splatnosti) svoje záväzky. OL mesta, obce je vyjadrená percentuálne podielom stavu finančných prostriedkov na účtoch voči sume krátkodobých záväzkov mesta, obce. Ak je OL podľa INEKO rovná 0%, je mestu, obci pridelené záporné skóre (známka) -3. S percentuálne rastúcou OL skóre (známka) vzhľadom na klesajúce riziko lineárne rastie. Pri OL na úrovni 100% je skóre(známka) rovná 0.Pri hodnote rovnej, alebo vyššej ako 200% je pridelené max. skóre (známka) +3.

Všeobecne, ak má mesto, obec viac fin. prostriedkov ako je suma krátkodobých záväzkov tak skóre (známka) je v kladných (plusových) hodnotách, ak menej tak v záporných. Úroveň OL Mesta Ilava k 31.12.2011 bola 706,4%, čo hodnotí INEKO na stupnici (-3,0 až +3,0) známkou +3,0. Úroveň OL Mesta Ilava k 31.12. 2011 s hodnotou 706,4% je teda cca 3,5-krát vyššia ako spodná hranica pre udelenie najvyššieho skóre (známky) +3 (200%). S percent. hodnotou, ukazovateľom OL 706,4% je Mesto Ilava v rebríčku cca 140 slovenských miest na 4 mieste. Ukazovateľ OL je jeden z 15 ukazovateľov, ktoré podľa metodiky vstupujú do výpočtu súhrnného ukazovateľa finančné zdravie (Ilava +1,8).

Zdroje: Ministerstvo financií SR, Štatistický úrad, INEKO, SITA, HN, Pravda, SME, portál TV noviny.

Ing. Štefan Daško
primátor mesta Ilava
Bc. Stanislav Fúsek
samostatný odborný referent FMO

Pripomenuli sme si 120. výročie úmrtia Gábora Barossa

Príhovor primátora mesta Ilava Ing. Š. Dašku.

Dňa 5. septembra 2012 sme si v ilavskom dome kultúry za prítomnosti maďarskej delegácie z družobného mesta Győr- Simona Róberta Balázsa – viceprimátora mesta Győr, Jozefa Bana, riaditeľa archívu s pani manželkou, MUDr. Petra Schmidta, predsedu spoločnosti Baross, Görögné Horacsek Melitta - riaditeľku strednej školy Baross, potomkov G. Barossa /7 pokolenie/a predstaviteľov mesta Ilava Ing. Štefana Daška, primátora mesta, Ing. Ľubomíra Turcera, prednostu MsÚ, pripomenuli život a dielo jedného z najvýznamnejších ministrov Uhorska 19. storočia, rodáka z nášho Považia – Gábora Bárossa.

Pri tejto príležitosti bola v priestoroch DK Ilava nainštalovaná výstava fotografií zo života a diela Gábora Bárossa a tiež výstava fografií z mesta Győr. V kultúrnom programe sa nám predstavili naši speváci zo Zmiešaného speváckeho zboru Ilavčan pod vedením dirigentiek Mgr. Jarmily Piškovej a Violy Vinklerovej. Prekvapením pre všetkých prítomných bola recitácia študentky zo strednej školy Baross - Réky Bodrogi, ktorá zarecitovala báseň Slovensko od Milana Rúfusa v slovenskom jazyku.

Po kultúrnom programe sme navštívili Ul. G. Bároša v Klobušiciach a hrobku, v ktorej sme si tichou spomienkou, položením vencov a kytíc uctili pamiatku tohto významného človeka v našich dejinách.

Život a dielo Gábora Barossa, jeho činnosť a zásluhy sa nedajú všetky vymenovať, ale aspoň v krátkosti uverejňujeme tie nejdôležitejšie aktivity, ktoré o tomto skvelom človeku zaznamenal Dr. Juraj Pálka. *-at-*

Gábor Baross (Gabriel Baroš) sa **narodil 6. júla 1848 v Pružine** (Pruzsina, v rokoch 1907 – 1913 Barossháza), v Trenčianskej župe a **zomrel 8. mája 1892 v Budapešti.** Jeho telesné pozostatky boli prevezené do Ilavy, kde bol najprv pochovaný vo farskom kostole Všetkých svätých. Po vystavaní mauzólea v Klobušiciach (r. 1808 zlúčené Panské a Zemianske Klobušice, od r. 1971 pričlenené k Ilave), boli jeho telesné pozostatky prevezené do tohto pekného stánku. Počas letných mesiacov sa so svojou rodinou najradšej zdržiaval vo svojej vile v Klobušiciach.

Pochádza zo šľachtického rodu Barossovcov z Beluše (šľachtický titul obdržali ešte v 2. polovici 16. storočia), ale šľachtický titul nikdy nepoužíval. Patrilo im panstvo v Pružine a Klobušiciach. Jeho otcom bol Anton Baross, okresný sudca a matka Katarína, rodená Pongráczová. Mal brata Justína, ktorý sa stal trenčianskym podžupanom a poslancom uhorského snemu a dve sestry. R. 1884 sa oženil s Katarínou rodenou Sipekyovou, mali dve deti, syna a dcéru Katarínu. Syn Gabriel bol menovaný riaditeľom Poštovej sporiteľne a od r. 1884 bol poslancom uhorského snemu.

Školu navštevoval v Leviciach, v Esztergome (Ostrihom) v benediktínskom gymnáziu. R. 1869 po absolvovaní vojenskej služby sa zamestnal v službách trenčianskej župy vo funkcii podnotára. Neskôr vyštudoval právo na Univerzite v Budapešti a po získaní diplomu roku 1874 stal sa hlavným župným notárom a predsedom sirotského úradu. V r. 1873-75 založil a redigoval časopis Považský list (Vágvölgyi lap), v ktorom uverejňoval články aj v slovenčine. R. 1885 bol spoluzakladateľom a jedným z vedúcich činiteľov Uhorského krajinského vzdelávacieho spolku Slovákov (Magyarországi Tót közművelödési egyesület), ktorej vláda odovzdala majetok zhabaný Matici slovenskej. V roku 1875 sa jeho život zásadne zmenil. Po odstúpení protikandidáta bol jednohlasne zvolený za poslanca uhorského snemu za ilavsko – puchovský okres. V r. 1884 sa stal poslancom za mesto Győr, v r. 1887 mandát mu ponúkla Bratislava, r. 1892 opakovane Győr, za ktorý bol zvolený, v tom roku mu ponúkli mandát aj mestá Pécs a Szombathely.

Tieto roky aktívnej politickej a odbornej práce G. Barossa, bolo obdobím, kedy po rakúsko-uhorskom vyrovnaní uhorská krajina získala možnosť rozhodovať sama o sebe a o svojej budúcnosti. Toto obdobie bolo érou liberalizmu, búrlivých zmien. V Uhorsku ešte prevládal feudálny výrobný systém a až v tom čase došlo k vývoju kapitalizmu.

G. Baross sa stal členom zoskupenia s názvom slobodomyseľná strana (szabadelvü párt), ktorú viedol Koloman Tisza. Už vtom čase sa prejavoval svojimi mnohostrannými aktivitami. Najviac ho však predsa len lákala ekonomická problematika.

V treťom parlamentnom funkčnom období roku 1881 sa prejavovali už výsledky jeho samovzdelávania. Bol známy ako jeden z najschopnejších a najpracovitejších členov strany.

Preto ho ministerský predseda Koloman Tisza r. 1882 poslal na študijnú cestu po západnej Európe a **r. 1883 ho menoval za štátneho tajomníka ministerstva spojov a verejných prác.** Hoci sa pôvodne pripravoval na úplne inú životnú dráhu, napriek tomu, svojou neúnavnou pracovitosťou sa vžil do ťažkého a veľa štúdia vyžadujúceho odborného vedenia vo zverenej funkcii. Jeho horlivosť a svedomitosť bola už v tom čase známa, podobne ako jeho prísnosť a energia. **R. 1886** po odstúpení baróna Gábora Keménya (dovterajšieho ministra spojov a verejných prác) bol na jeho miesto **menovaný ministrom.** Túto funkciu prebral už s dopredu vypracovanou koncepciou.

Roku 1888 ho kráľ vyznamenal Radom železnej koruny prvého stupňa a vymenoval ho za regulárneho vnútorného tajného radcu. R. 1891 dostal veľký kríž rádu Leopolda.

Roku **1886 založil Poštovú sporiteľňu** a neskôr **r. 1890** na jeho podnet bola založená **Uhorská obchodná akciová spoločnosť (Magyar kereskedelmi társaság).**

Obdobie počas ktorého bol G. Baross ministrom znamená vo vývoji Uhorskej pošty úplne novú a významnú epochu. Veľmi dôležitú úlohu v tom zohrali uzavreté zmluvy s rakúskou poštou, ktoré odstránili závislosť na Rakúsku a jeho zasahovanie do záležitostí uhorskej pošty, čo vytvorilo podmienky pre slobodné rozhodovanie potrebné pre všetky ďalšie reformy.

1. septembra 1887 zjednotil poštu s telegrafom čo malo za následok nielen jednotné riaditeľstvo, ale aj po finančnej stránke boli tým vytvorené možnosti vývoja telegrafu a telefónu a v štátnom hospodárstve zabezpečilo úsporu.

Za týchto podmienok previedol najprv úplnú **prestavbu poštových služieb.** Významne sa zreformovala poštová prevádz-

Vľavo Róbert Balázs – viceprimátor mesta Győr, v strede Ing. Štefan Daško, primátor mesta Ilava, vpravo Dr. Péter Schmidt

vedené poštovné na 1 kr (čo v tom čase bolo najlacnejšie na svete) u vzoriek tovarov do 50 g tiež znížil poplatky. U neerárnych pôšt sa zrušilo vyberanie poplatku 1 kr za doručenie listovej zásielky. R. 1888 zaviedli zálepky (zárt levelezőlap).

Zlacneli telegrafné poplatky. Urýchlilo sa aj doručovanie telegramov. U telegramov adresovaných mimo sídla ka. Zjednodušenou a úspornou prácou došlo k podstatnému urýchleniu a sprehľadneniu kontroly doručovaných zásielok. V zjednotenej pošte s telegrafom ziskový poštový úsek umožnil výraznejší rozvoj telegrafu a urýchleniu prenosu telegramov. Telefón, ako najmladšie zariadenie pôvodne v súkromných rukách, ktorý na začiatku fungoval iba v niekoľkých mestách, postupne zoštátnili. Nové zavádzané telefóny v mestách boli už iba v štátnej prevádzke. Už **roku 1890** dali do prevádzky prvé medzimestské telefónne spojenie medzi Budapešťou a Viedňou troma linkami.

Počas Barossovho ministrovania sa významne zlepšili aj mestské poštové služby. V hlavnom meste boli poštové schránky častejšie vyprázdňované a zdvojnásobil sa ich počet. Zvýšil sa počet poštových doručovacích obvodov, čím sa urýchlilo doručovanie zásielok a zvýšil sa počet predajní cenín. Boli zavedené aj ďalšie poštové služby ako doručovanie balíkov, cenných listov do domov, spolu s vyplácaním poštových poukážok. Za účelom urýchlenia doručenia hlavne obchodnej korešpodencie medzi Viedňou a Budapešťou už v r. 1888 vlaková pošta pripravovala listy na doručenie, neskôr aj cenných listov a balíkov.

Výška poštovného bola upravená. U tlačív do 10 g bolo za- úradu bol zjednotený doručovateľský poplatok, nezávisle na vzdialenosti aj denného príjmu doručovateľa. **Zlacneli telefónne poplatky,** dokonca aj u súkromných prevádzkovateľov.

U zjednotenej pošty a telegrafu bolo potrebné zjednotiť aj ich zamestnanecké organizácie. Situácia erárnych zamestnancov sa do istej miery vylepšila a poštmajstrom sa zvýšil príjem. Menšie erárne pošty z úsporných dôvodov dali do užívania poštmajstrom.

Okrem toho ho zaujala **problematika železníc,** ktoré sa snažil čo v najväčšom rozsahu zoštátniť. Najdôležitejším dielom G. Barossa na tomto poli je **pásmový sadzobník** (zaviedol 14 pásiem), ktorým dopravu medzi susednými oblasťami lacným cestovným mimoriadne uľahčil a na druhej strane aj u najvzdialenejších oblastí zvýhodnil. V nákladnej doprave znížil dopravné náklady, čím zvýšil konkurencieschopnosť uhorského poľnohospodárstva aj priemyslu. Uhorským tovarom na domácich dopravných linkách boli poskytnuté výhody – tzv. refrakcie, čo vyvolalo búrlivé diskusie zo strany Rakúska a Nemecka, ktorí v tejto jednostrannej podpore videli urážku colnej únie.

Výrazne sa podielal na **výstavbe prvého metra na európskom kontinente v Budapešti** (tzv. žlté metro). Presadil **výstavbu železničnej trate Bratislava – Žilina** a dal vymerať ďalšie trate: Púchov – Pružina – Čičmany – Banská Bystrica, tiež vicinálne trate: Pružina – Rajec, Ilava – Zliechov – Prievidza a ďalej: Rajec – Veľká Čierna – Lednice – Domaniža Čelkova Lehota – Pružina – Tŕstie – Dolný Lieskov – Beluša, tieto plánované projekty pre predčasnú smrť nedokončil.

Dal postaviť viacej mostov ponad rieky Dunaj a Tisa. 30. decembra 1890 bol dokončený **prvý cestný a železničný most cez Dunaj v Bratislave** (most Františka Jozefa I., neskôr M.R. Štefánika, Červenej armády, teraz Starý most). V snahe o industrializáciu Uhorska presvedčil majiteľa brnenskej súkenky Karola Löwa aby založil **továreň na súkno v Žiline,** ktorá sa stala najväčšou a najmodernejšou súkenkou v Uhorsku s 800 zamestnancami (po r. 1946 Slovena – Slovenské vlnárske závody).

Pri kontrolách pôšt a železničných staníc po krajine zistil, že odborné znalosti ich úradníkov, predovšetkým ich teoretické vzdelanie je nedostatočné a veľmi jednostranné. Z týchto dôvodov v r. 1888 nariadil **odborný vzdelávací kurz pre poštových, telegrafných aj železničných úradníkov,** čo oprávnene vzbudilo pozornosť aj v zahraničí. U poštmajstrov vyžadoval ukončenú meštiansku školu, ale okrem toho bolo postarané aj o ich ďalšie odborné vzdelanie.

Začiatkom roka **1889** ministerstvo spojov a verejných prác bolo nahradené **ministerstvom obchodu.** Ako minister si stanovil za cieľ dosiahnuť podľa možností úplnú nezávislosť domácej dopravy na zahraničí, pozdvihnú produkciu domáceho priemyslu a podporiť export. Na tento účel podnikom slúžili poskytované zľavy, zvýšená podpora námornej plavby a predovšetkým nové železničné tarify v službách celého hospodárstva. Usiloval sa o vybudovanie prístavu v Rijeke, ktorý od r. 1868 patril pod správu Uhorska. Jeho využiteľnosť sa mala zvýšiť vybudovaním železníc. Obchodný rezort pod vedením Barossa dosiahol oživenie Jadranskej námornej spoločnosti Adria založenej ešte r. 1881. Snažil sa o vylepšenie riečnej plavby realizáciou dualizácie Dunajskej paroplavebnej spoločnosti.

Tešilo ho, keď ho nazývali **ministrom so železnými rukami**. Nielen vo vedení svojho ministerstva, ale aj vo vedení ministerstva vnútra, ktoré dočasne viedol v r. 1889 (od 22 marca do 16 júna) mal možnosť uplatniť svoju energiu.

V roku **1891** sa zaslúžil o **Zákon o povinnom poistení remeselníckeho a priemyselného robotníctva,** ktorý riešil úrazové poistenie, starostlivosť o chorých a nedeľný odpočinok.

R.1891 začala ho zaujímať **regulácia toku Dunaja v Železných vrátach** (teraz v Rumunsku). Prípravu tohto medzinárodne významného diela sám viedol. V marci r. 1892 sa rozhodol osobne skontrolovať práce na prestavbe tejto dunajskej úžiny. Tam prechladol, chorý sa vrátil domov, nešetril sa a nakoniec podľahol chorobe. Žiaľ otvoreniu prieplavu Železných vrát r. 1896 sa už nedožil. **Zomrel ako 44 ročný 8. mája v Budapešti.**

Smrť ho zastihla na vrchole svojej aktivity a slávy. Svojou húževnatosťou, pracovitosťou, energiou preukázal vlasti veľké služby. Mal veľký podiel na tom, že sa Uhorsko hospodársky postavilo na nohy.

Dr. Juraj Pálka

Literatúra:

1. Hencz, L.: A posta, távíró, távbeszélő története, Budapest 1931.

2. Henney, V.: A Magyar posta története, Budapest 1926.

3. Kolektív autorov: PRUŽINA 1272 – 1997, história a súčasnosť, Považská Bystrica 1997.

4. Kolektív autorov: Slovenský biografický slovník (od r. 833-1990), I. zväzok A-D,

Matica slovenská, Martin 1986.

5. A PALLAS NAGY LEXIKONA / II. kötet, Budapest 1893.

Deviataci prvákom

Čas plynie ako voda a ani sa nám nechce veriť, že je to už deväť rokov, čo sme stáli plní strachu, nedôvery a očakávania na tomto školskom dvore presne tak ako vy, milí naši prváci. S malou dušičkou, so zatajeným dychom a doširoka roztvorenými očkami sme pozorovali tváre pani učiteliek a priali si, aby tá naša bola zo všetkých najmilšia a najlepšia. Aby bola niekedy našou učiteľkou, inokedy kamarátkou či mamičkou. Chceli sme , aby nás dokázala nielen naučiť, ale aj pochopiť naše detské sny a túžby. Aby nám tiež vedela pomôcť a stála pri nás vždy, keď to budeme potrebovať. Podarilo sa, dnes tu stojíme ako najstarší žiaci tejto školy a chceme vás privítať. Vliať do vašich ustráchaných a zároveň zvedavých dušičiek odvahu a uistiť vás, že sa nemáte čoho báť. Škola je síce kľukatá cesta poznávania, no ak zdoláte všetky prekážky, na jej konci budete stáť ako víťazi. Na túto cestu dnes vykročíte prvýkrát a my vám chceme všetkým zaželať, aby sa splnili vaše sny, aby ste pocítili radosť z objavovania nového a spokojnosť z dobre vykonanej práce. Prajeme vám, aby ste sa v našej škole cítili dobre a našli si v nej veľa kamarátov. A ak náhodou budete niekedy potrebovať pomoc, sme tu pre vás! S takýmito slovami sa prihovorili deviataci na začiatku školského roka našim prvákom. Predstavili im pani učiteľky ,rozdali farebné balóny a zmiernili tak to obrovské napätie, ktoré určite prežíval nejeden prváčik. Veľa šťastia!

Mgr. Ľubica Ladecká

Pozvánka

Stredná odborná škola Pruské srdečne pozýva žiakov základných škôl a širokú verejnosť na

Deň otvorených dverí, ktorý sa realizuje spolu s **Farmárskym dňom**
18.10.2012 v čase od 8.^{00}hod – 16.^{00}hod v priestoroch SOŠ Pruské

Máme pre Vás pripravené akcie:
- „Záhrada jesene"- výstava ovocia a zeleniny
- súťaž o najkrajší plod
- výstava drobných zvierat
- „Kynologický deň" -ukážky výcviku psov
- predvádzanie jazdy na koni
- súťaž v jesennom aranžovaní
- výstavka cukrárenských výrobkov
- prehliadka malej záhradnej mechanizácie
- ponuka a ochutnávka regionálnych výrobkov
- ukážky ľudových remesiel
- prezentácia odborov a možnosti štúdia na SOŠ
- telekonferencia s Agrofarmou Červený Kameň a s družobnými školami

a veľa zaujímavých prezentácií hostí (SŠ PP z Rožňova pod Radhoštem, z chaty Gilianka Bolešov, PD Bolešov, Ing. Staňo z Dulova)

Tešíme sa na Vašu návštevu

Ing. Janka Fedorová
riaditeľka SOŠ Pruské

Štvrtý september

Po teplých slnečných dňoch, ktorých nám tohoročné leto doprialo naozaj neúrekom, opäť nastal čas školských povinností a lavice sa zaplnili žiakmi. Aj tento školský rok sme začali tematickým dňom – Bezpečná škola. Skôr ako začneme vyučovací proces, je nevyhnutné pripomenúť žiakom, že za pocit bezpečia a za bezpečnú školu sme vlastne všetci zodpovední. Šikanovanie je celosvetový problém, pred ktorým nie je imúnny žiadny typ školy, teda ani naša ! Obeťou sa môže v podstate stať každý a vzhľadom na skrytú povahu šikanovania je veľmi ťažké, dozvedieť sa o nej. Šikanované deti väčšinou len ticho trpia a neodvážia sa hľadať pomoc. Preto, ak im chceme pomôcť, musíme všetci hlbšie poznať zákonitosti tohto fenoménu. V predchádzajúcich školských rokoch som formou rozhlasovej relácie poukázala raz na fyzické šikanovane, inokedy na kyberšikanu. Toho roku som sa zamerala na psychický teror, ktorý nezasahuje telo ,ale dušu! Slovko šikanovanie sa v súčasnosti skloňuje v spojení s našimi školami oveľa častejšie ako kedysi. Deti ako keby strácali vzájomnú úctu a hitom medzi nimi sa stáva nezmyselné ponižovanie toho druhého. Agresorovi si stačí všimnúť zopár drobností, na ktoré je obeť citlivá. Niekedy to môže byť nejaká chybička krásy, inokedy nejaká zručnosť, ktorá jej chýba. Krutejšie však býva žartovanie na vrub rodinných pomerov či na nešťastie, ktoré ich napríklad postretlo. Pomocou príkladov som sa snažila žiakom vysvetliť, že pod psychickým násilím môžu spolužiaci trpieť omnoho viac, pretože rany na duši sa liečia podstatne dlhšie ako tie fyzické. Určite nie je len otrepanou frázou, že slovom dokážeme často zraniť viac ako úderom. O krutosti tohto tvrdenia sa pravidelne presviedčajú aj deti, ktoré musia čeliť verbálnym útokom svojich spolužiakov. Tie sa kvôli tomu dostávajú do nevýhody a začínajú sa čoraz viac cítiť menejcennými. Prestávajú si veriť, utiahnu sa a nevedia ako ďalej. Upozornila som, že je dôležité všímať si spolužiakov, rozhliadať sa okolo seba a ak taký problém nastane, nezatvoriť oči, ale konať. Zabrániť agresorovi, aby v šikanovaní pokračoval. Nemlčať , ale povedať o probléme niekomu dospelému. Rozhlasovú reláciu som ukončila starou múdrosťou –„ Pred nikým sa neponižuj, nad nikým sa nevyvyšuj !" a vyzvala žiakov, aby so svojimi triednymi učiteľkami diskutovali na danú tému, vyplnili pripravený dotazník a nielen úspešne , ale aj bezpečne vykročili do ďalšieho školského roka.

Mgr. Ľubica Ladecká,
koordinátor
primárnej prevencie

Odpoveď poslancov na stanovisko pána primátora Ing. Štefana Dašku

Vážení občania!

V minulom čísle IM ste si mohli prečítať stanovisko pána primátora Ing. Štefana Dašku k upozorneniu prokurátora na odstránenie porušenia zákona. Týkalo sa problému umiestenia a realizácie detských ihrísk. Nebudem ho citovať, bolo uverejnené v minulom čísle.

Detské ihriská rezonujú v našom meste od začiatku roka. Doteraz sme sa snažili riešiť tieto otázky bez zaťahovania občanov do problému. Ale po vážnych obvineniach poslancov zo strany pána primátora musíme poukázať aj na druhú stranu – pohľad zo strany poslancov.

Pán primátor stále vyhlasuje, že je pripravený v záujme mesta úprimne komunikovať s poslancami. Od začiatku roka, keď sa začali riešiť detské ihriská (ďalej len DI), nič nenasvedčuje tomu, že to myslí vážne. Namiesto toho, aby s poslancami diskutoval, vysvetľoval svoje stanovisko a snažil sa s nimi dohodnúť, podnikal rôzne kroky, aby vyvíjal na nich nátlak a schválili jeho návrh. Petičný výbor pod vedením pani K. Daškovej za pár dní zozbieral podpisy pod petíciu občanov Sihote za výstavbu DI v tejto mestskej časti, pôvodne pozitívne, potom negatívne stanovisko pani riaditeľky ZŠ, negatívne stanovisko rady rodičov školy (zasadnutia sa zúčastnilo 10 z 23 členov, 9 bolo proti DI), podpisová akcia Detského centra Dubáčik, protesty učiteľov, jednotlivých občanov.

Poslanci využili svoje právo zastupovať občanov, rozhodovať o závažných otázkach mesta a použití finančných prostriedkov, nechceli vyhrocovať situáciu na zastupiteľstvách a organizovať vystúpenia občanov, ktorí podporujú ich návrh. Preto zasadania vyzneli tak, že poslanci nerešpektujú občanov a presadzujú iba svoj názor.

V takejto atmosfére bolo formulované aj uznesenie, v ktorom poslanci ukladajú mestu úlohy nad rámec svojich právomocí . Toto uznesenie nemuselo byť prijaté, keby sa poslanci neboli obávali, že verejné obstaranie (ďalej len VO) na DI nebude v súlade s ich požiadavkami, nebudú sa môcť vyjadriť k jednotlivým prvkom a realizácia detských ihrísk sa bude odkladať, aby sa ukázalo, že poslanci zmarili ich realizáciu v tomto roku. Ako sa ukazuje, naše obavy boli opodstatnené – pán primátor nás vo svojom článku priamo obvinil.

Upozornenie prokurátora poslanci rešpektovali a bez problémov odsúhlasili jeho zrušenie na augustovom MZ.

Je zarážajúce, ako široko pán primátor túto chybu poslancov medializoval – televízia Markíza, denník Pravda, týždenník Obzor, regionálne noviny Trenčiansko – Dubnicko – Ilavsko, dvojnásobná konzultácia na sneme ZMOS a na zasadaní Únie miest, IM, internetová stránka mesta. Upozornenie prokurátora k uzneseniam v meste nebolo prvé. Aj na zastupiteľstve 26.6.2012 sme rušili uznesenia o prevodoch majetku na základe upozornenia prokurátora. Tieto uznesenia pripravili zamestnanci mesta a musela sa meniť aj smernica, podľa ktorej sa pri prevodoch postupovalo. Nikto z poslancov z toho nerobil aféru, aj keď išlo o zjavnú chybu pracovníkov mesta. Zdôrazňujeme, že poslanci nespôsobili prijatím predmetného uznesenia o DI žiadne finančné ani iné straty pre mesto, ani jednotlivých občanov. Nevieme, za čo chce pán primátor poslancov sankcionovať.

Obviňovanie poslancov z toho, že kládli mestu podmienky a termíny, ktoré neumožňovali pristúpiť k príprave projektov a VO na realizáciu DI vyznievajú zvláštne. Dúfali sme, že keď bolo prelomené veto primátora, mesto pristúpi k realizácii. Keď nám pán primátor po viacerých urgenciách prečo sa nič nedeje, odkázal, aby sme navrhli špecifikáciu prvkov a dopadových plôch, čo najrýchlejšie sme sa zišli a spísali sme naše návrhy. A znova sa nič nedialo. Pánu primátorovi nestačil materiál zaslaný mailom, hoci ho zverejnil na internetovej stránke aj v IM. Vyžadoval originály zápisníc z mestských výborov a komisií, chýbali podpisy pod zápisnicami, hoci zápisnice boli odoslané mailom a odovzdané originály prezenčných listín. Potom sa čakalo na odkúpenie pozemkov, ktoré mali slúžiť na vstup na DI. (Požiadavka na získanie týchto pozemkov nevzišla od poslancov, vedúci finančno – majetkového oddelenia navrhol ich odkúpenie. Ich získanie rieši aj ďalšie záujmy mesta.) Teraz sa čaká na prevod odkúpených pozemkov na LV mesta. Hoci vedúci finančno - majetkového oddelenia sľúbil, že do konca augusta budú pozemky na LV mesta, ešte jeden chýba. Ale zdá sa, že sa hlavne čakalo na zrušenie uznesenia prokurátorom.

Pán primátor už nikde nepíše, že uznesenie o lokalitách DI a prerozdelení finančných prostriedkov bolo prijaté v súlade so zákonom a zostalo v platnosti. Pokúsil sa síce dosiahnuť jeho zrušenie ponukou pani zástupkyni primátora, že ak presvedčí poslancov, aby zrušili aj uznesenie o lokalitách DI, neodvolá ju z funkcie. Od 1. 9. 2012 je z funkcie odvolaná.

Pán primátor obviňuje poslancov, že ho nútili konať unáhlene a nezákonne. Toto rozhodne odmietame. Naopak. Stále si myslíme, že v rámci zákona sa mohlo pracovať na príprave podkladov pre vyhlásenie VO a po splnení všetkých zákonných podmienok sa mohlo VO vyhlásiť. Na jeseň sa mohli deti hrať na nových DI.

Všetko však nasvedčuje tomu, že pán primátor nemá záujem splniť uznesenie MZ o DI.

Na augustovom zasadaní MZ sa prejednával návrh presunu finančných prostriedkov, určených na DI, na opravu fasády budovy MsÚ, pretože DI už do konca roka realizované nebudú. Aukciu na realizáciu opravy fasády zadal napriek tomu, že táto investícia nebola schválená v rozpočte a vysúťažená suma prekročila plánovanú výšku investície. Poslanci tento presun odsúhlasili, keď pán primátor verejne prisľúbil, že v tomto roku sa bude realizovať verejné obstarávanie na projekty a realizáciu DI a s realizáciou sa začne v budúcom roku hneď, ako to umožní počasie. Poslanci spravili ústretový krok. Za odmenu si na druhý deň prečítali v IM obvinenia pána primátora.

Je nám úprimne ľúto, že pán primátor pokladá poslancov za svojich nepriateľov, diletantov a kriminálnikov. Tak ako on, boli zvolení občanmi vo voľbách a snažia sa čo najlepšie zastupovať záujmy mesta a jeho občanov. Ak si pán primátor Ing. Štefan Daško myslí, že jediný správny názor je ten jeho, že poslanci sú iba na to, aby odsúhlasili to, čo on predloží a nebudú mať na veci vlastný názor, potom nerešpektuje právo každého poslanca slobodne sa rozhodnúť podľa svojho vedomia a svedomia.

Kto pracuje s ľuďmi, veľmi dobre vie, že je ťažké vyhovieť všetkým. Názory na problémy sú rôzne a nie vždy sa zhodnú všetci na rovnakom riešení. V našom meste vznikol spor pre lokality DI. Je smutné, že taká pomerne banálna vec privádza mesto do kolapsu. Poslanci majú úprimnú snahu riešiť problémy mesta. Skutočná a nie len deklarovaná snaha však musí byť aj na druhej strane.

/Celú chronológiu DI a vysvetlenie k lokalitám si môžu čitatelia pozrieť na internetovej stránke mesta v diskusii./

V mene poslancov MsZ
Ilava RNDr. Etela Eglyová

Návraty ku koncu leta...

Bartolomejský jarmok v Ilave je už tradične predzvesťou konca leta, oslavou posledných krásnych a bezstarostných slnečných dní, ktoré sa pozvoľna vzďaľujú a prenechávajú priestor zasnívanej, do povedomia ľudí čoraz viac sa vtierajúcej jesennej nostalgii. Tohto roku sa najočakávanejšia kultúrno-spoločenská udalosť mesta uskutočnila 24. – 25. augusta, teda priamo na sviatok sv. Bartolomeja, kedy sa od včasného piatkového rána Mierové námestie začalo zapĺňať stánkami a tovarmi toho najrozličnejšieho druhu. Takpovediac, od výmyslu sveta. Prevažná väčšina návštevníkov sa však tešila predovšetkým na starú a osvedčenú jarmočnú klasiku. Na tradičné stánky s remeselníkmi, predajcami medoviny a medovníkov, či neodmysliteľného burčiaku, na stánky plné rozvoniavajúcich domácich špecialít, dráždiacich zmyslové receptory tým najnepredstaviteľnejším spôsobom. No a k doladeniu správnej jarmočnej atmosféry nemohla chýbať samozrejme hudba, najrozmanitejších žánrov a štýlov, ani neodmysliteľný výskot a smiech ozývajúci sa z púťových atrakcií určených deťom.

A keď už bolo mesto plné zhonu a neopakovateľného jarmočného virvaru, dostal sa k slovu primátor mesta Ilava, Ing. Štefan Daško, aby za prítomnosti vzácnych hostí z družobných miest Klimkovice, Mikolów a Györ slávnostne otvoril jedno z najstarších a najuznávanejších trhových podujatí na Slovensku.

V kultúrnom programe sa zaplnenému hľadisku ako prvé predstavili dva ilavské folklórne súbory, STRÁŽOV a LAŠTEK. Veď akýže by to bol jarmok bez domácich folkloristov. V tejto súvislosti možno iba ťažko uveriť skutočnosti, že za dve desaťročia svojej existencie prešiel starší zo súborov kompletnou generačnou výmenou. Živým dôkazom toho je umelecká vedúca súboru STRÁŽOV, Janka Jakúbková, ktorá pred rokmi v súbore začínala ako jedna zo sólistiek, ale i Jankina sestra, ďalšia z bývalých protagonistiek súboru, Radka Matovičová, ktorá dnes učí tancovať a spievať deti od troch rokov v jeho prípravke – v detskej folklórnej skupine LAŠTEK.

Brušné tanečnice Ishtar.

Po vystúpení domácich folklórnych súborov sa na jarmočnom pódiu predstavili mladí umelci zo súkromnej ZUŠ v Trenčianskej Teplej. Privítali sme kapelu s názvom Kočky a kocúry, u ktorej sme mohli s nadšením obdivovať nielen inštrumentálnu zručnosť samotných hudobníkov - Jakuba Kočkára, Janka Masaryka, Ladislava Floriša, Patrika Meliša a Valiky Balážovej, ale i nesporný hlasový fond prítomných speváčok a vokalistiek - Natálie Masarykovej, Simony Bežákovej, Alžbetky Černákovej, Dominiky Gunárovej, Laury Ďurechovej, Veroniky Truskovej a Lenky Provazníkovej. V úlohe vedúceho súboru sa nám predstavil Tibor Ukropec.

Úderom sedemnástej hodiny nadišiel čas, kedy sme si mohli od kultúry na niekoľko desiatok minút všetci oddýchnuť a povenovať sa športovému odvetviu honosiacemu sa hrdým prívlastkom kráľovná športu. Áno, atletika v tých dňoch rezonovala nielen Považím, ale i celou atletickou Európou, nakoľko Mestský štadión v Dubnici nad Váhom otváral náruč schádzajúcim sa účastníkom najväčšieho atletického podujatia na území Slovenskej republiky, ATLETICKÉHO MOSTA 2012. Podujatia, ktorého sa v poslednú augustovú nedeľu zúčastnilo takmer pol druhej stovky športovcov z piatich kontinentov a dvadsiatich piatich krajín sveta, z toho šesť olympijských šampiónov, šestnásť olympijských medailistov a rovná sedemdesiatka účastníkov z nedávno skončených Hier XXX. olympiády v Londýne.

Najmä zásluhou mimoriadne priaznivých ohlasov spred dvoch rokov, kedy sme mali v našom meste možnosť privítať päticu skvelých atletických reprezentantov Českej republiky a USA, organizátori tohtoročného mítingu ponúkli mestu novú výzvu, a to predstaviť v Ilave v rámci **VEČERA ATLETICKÝCH HVIEZD** ďalších skvelých svetových profesionálov. Pocty uviesť ich na ilavské jarmočné pódium sa po dvoch rokoch opäť dostalo Jozefovi Tichému, členovi mediálnej sekcie organizačného výboru AM 2012. Medzi jeho hosťami nechýbal v piatok jamajský šprintér **Lerone Clarke**, majster sveta na 4x100 m z roku 2009, víťaz Panamerických hier 2011 a Hier Commonwealthu 2010, **Duane Solomon z USA, štvrtý z londýnskej** olympiády na 800 m, či **Laverne Jones-Ferreteová z amerických Panenských ostrovov**, semifinalistka OH 2012, účastníčka OH 2004 a 2008, semifinalistka MS 2007 a 2009 a národná rekordérka svojej krajiny na 100 a 200 m. Z dopredu avizovaného štvorlístka do Ilavy napokon nepricestovala iba americká míliarka **Brenda Martinezová,** účastníčka halových majstrovstiev sveta 2012 a finalistka olympijskej kvalifikácie atlétov USA, ktorá údajne čas odchodu z Trenčianskych Teplíc do Ilavy dosť nepochopiteľne prespala.

Čo sa týka osobných dojmov, ako prvý sa ich snažil sformulovať Lerone Clarke, hrdiaci sa stovkou pod 10 sekúnd: „V Dubnici by som rád zabehol kvalitný čas, ale konkurencia bude veľmi silná, uvi-

Autogramiáda s atletickými hviezdami.

Dychová hudba Bučkovanka.

dím, či sa mi to podarí. Veľmi sa mi u vás páči a chcel by som sa vám preto v nedeľu odvďačiť predovšetkým výborným výkonom," nechal sa počuť sympatický rýchlik z Jamajky. Potlesk si vyslúžil aj Američan Solomon, štvrtý muž zo strhujúceho olympijského finále behu na 800 metrov, v ktorom sa zrodil fantastický svetový rekord Keňana Davida Lekutu Rudishu (1:40,91). „Ďakujem za privítanie, teší ma, že mám možnosť spoznať vašu krásnu krajinu. V Dubnici pobežím tisícku a na preteky sa veľmi teším. Samozrejme, prišiel som sem s predsavzatím zvíťaziť ..." nezaprel Duane typickú americkú mentalitu. No a šprintérke pre nás z exotickej krajiny nebol dubnický tartan vonkoncom neznámy. „Nebudem v Dubnici atakovať svoje najlepšie výkony na 200 m, pretože táto disciplína v tohtoročnom programe mítingu nie je. Je pravdou, že zákruty dubnického štadióna sú pre mňa príliš ostré, ale nerada sa na takéto veci vyhováram. V nedeľu pobežím stovku. Nielenže by som rada zvíťazila, ale chcela by som v tejto disciplíne poopraviť vlaňajší rekord štadióna s hodnotou 11,17 sekundy ..." dodala sebavedomá exotická kráska Lerone **Jones-Ferreteová.** No a popri zahraničných hosťoch sa na ilavských doskách znamenajúcich svet objavila aj skvelá slovenská sedembojárka, členka AK Spartak Dubnica nad Váhom, **Lucia Mokrášová**, šiesta z tohtoročných júlových majstrovstiev sveta juniorov v španielskej Barcelone. „Vedela som, že v štartovnom poli som najmladšia a žiadny stres som si preto

Zdeněk Sychra.

vôbec nepripúšťala. Po výbornom štarte do súťaže som si celý šampionát už iba nádherne užívala. Podarilo sa mi zlepšiť viacero osobných výkonov, škoda len, že mi nevyšli vrhačské disciplíny, bodový zisk mohol byť ešte o niečo vyšší ..." povedala na margo svojho nedávneho, nad očakávanie úspešného účinkovania na olympijskom štadióne v Barcelone mladá slovenská reprezentantka, považovaná v súčasnosti za jeden z najväčších atletických talentov na Slovensku. Pekným gestom domácich spoluorganizátorov bolo aj predstavenie ďalších nádejných atlétok s ilavskými koreňmi, obliekajúcich dres elitného AK Spartak Dubnica nad Váhom - Martiny Margolienovej, Viktórie Zahradníčkovej a Petry Letkovej. Tie však, napriek viacerým svojim úspechom už také zhovorčivé ako ich starší kolegovia a kolegyne neboli a ponúknutých päť minút slávy si užívali po svojom – tíško, bez slov, ale o to intenzívnejšie.

Za všeobecnej spokojnosti a neutíchajúceho diváckeho záujmu skončil napokon ilavský Večer majstrov podľa očakávania - predajom vstupeniek a záverečnou autogramiádou pod obrovským pútačom ATLETICKÉHO MOSTA 2012 ...

Z atletického neba sme sa vrátili späť na zem programovým blokom plným tanca, orientálnej hudby a ladných ženských kriviek. Vychutnať sme si ho mohli prostredníctvom tanečnej skupiny ISHTAR z Trenčína, ktorá nás na záver, po elegantnej a nesmierne pôsobivej tanečnej choreografii dokázala potešiť ešte skvelou, o nič menej príťažlivou ohňovou show.

Kto z nás by nepoznal chytľavé melódie, ktoré dnes už doslova zľudoveli? Hudbu rokov dávno minulých, ale aj období o poznanie mladších? Započúvajúc sa do piesní hudobno-zábavného programu REPETE s názvom NÁVRATY, zaspomínali sme si na časy lahodiace viacerým vekovým kategóriám poslucháčov, pričom nesmrteľnými evergreenmi nás majstrovsky previedli sólisti Martin Jakubec, Zdeněk Sychra, či známa interpretka z neďalekej Košece, Božana.

Tri hodiny pred polnocou sa nám stihli predstaviť ešte hudobné skupiny Karpatské chrbáty z Vrbového, Horská chata z Martina a B-komplex z Par-

Martin Jakubec.

tizánskeho, s ktorými sme sa nepozorovane prehupli až do skorého sobotňajšieho rána. To nám o niekoľko hodín neskôr dokázal spríjemniť posledný hosť tohtoročného jarmočného programu - dychová hudba BUČKOVANKA, s ľudovým rozprávačom Lajošom.

No a keďže nič netrvá večne, aj tohtoročný jarmok patrí dnes už nenávratne minulosti. Zostáva iba veriť, že každý z nás si na ňom našiel to svoje. To, čo ho potešilo, poprípade to, čo mu tohtoročnú jarmočnú haravaru bude ešte nejakú tú chvíľu nezabudnuteľne pripomínať. Nie však príliš dlho, ani nostalgicky, pretože o rok nám na pomyselnú mestskú bránu zaklope jarmok nový. Určite rovnako krásny a vzrušujúci, plný radosti, nových výziev i očakávaní. Prečo sa teda netešiť? Veď ako vravievali naši starí rodičia, napriek výhradám niektorých permanentných jarmočných neprajníkov, raz do roka aj v pekle hody!

Dovidenia o rok, priatelia!

-at-tch-

Foto: mirto

DFS Laštek.

Očami detí II.

Po úspešnom predchádzajúcom ročníku Miestna akčná skupina Vršatec opäť pripravila výtvarnú súťaž pre žiakov základných škôl. Súťaž bola vyhlásená v apríli tohto roku. Zapojiť sa mohli všetky deti v rámci základných škôl alebo obcí bez škôl z územia MAS Vršatec. Témou boli tentokrát „tradície, zvyky, remeslá a život v našich obciach“, pričom žiaci mohli kresliť do konca mesiaca máj. Prvý stupeň tvoril prvú kategóriu a druhý stupeň druhú. Počet všetkých prác bol 107. Po zozbieraní prác nasledovalo hodnotenie, ktoré sa uskutočnilo v Kultúrnom dome v Ilave. Porota bola zložená z odbornej časti, ktorú tvorili výtvarníci a učitelia ZUŠ z územia a laickej, ktorú tvorila kancelária MAS Vršatec. Hodnotitelia dostali hodnotiace hárky, na ktoré mohli prideliť každej práci body, pričom bodové rozpätie bolo od nuly po päť bodov. Taktiež bolo úlohou poroty navrhnúť prvé tri miesta v oboch kategóriách a určiť práce, ktoré si zaslúžia špeciálne ceny. Po hodnotení nasledovalo zoradenie prác podľa získaného počtu bodov. Keďže aj tento rok boli výkresy veľmi krásne a nápadité, výber tých najlepších bol naozaj náročný.

Autori súťažných prác.

Slávnostné vyhodnotenie a odovzdávanie cien výhercom sa konalo dňa 8. júna v Kultúrnom dome v Ilave, kde boli okrem žiakov, učiteľov a riaditeľov ZŠ pozvaní aj členovia MAS Vršatec a takisto jej priaznivci. Za Národnú sieť rozvoja vidieka sa vyhodnotenia zúčastnil Ing. Andrej Milo, regionálny koordinátor NSRV pre Trenčiansky kraj. Pre zúčastnených bol pripravený nielen bohatý program, ale taktiež výstava všetkých prác a chutné občerstvenie. Podujatie slávnostne otvoril predseda MAS Vršatec Ing. Juraj Ondračka. Sprievodný program uvádzala administratívna pracovníčka kancelárie Ing. Ľuboslava Sokolová. Miestnu akčnú skupinu vo svojej prezentácii predstavila manažérka Petra Šupáková, ktorá oboznámila prítomných s aktivitami, hotovými projektmi a plánmi MAS Vršatec do budúcna.

Víťazná práca v II. kategórii.

V sprievodnom programe zatancoval a zaspieval detský folklórny súbor Čajka z Hornej Súče, ktorý vystupoval pod vedením pani učiteľky Bernardy Nagyovej. Na záver ich programu zahral a zaspieval mladučký Ondrejko Panák, víťaz krajského kola v súťaži inštrumentalistov. Nádherný scénický tanec s vejármi predviedli žiačky ZŠ Horná Súča pod vedením pani učiteľky Múčkovej. Spevácky zbor Lentilky zaspieval a zahral pásmo s názvom „Ženích pre slečnu Mišku“.

Pod vedením ochotnej mamičky a bývalej profesionálky sa predstavili mažoretky zo ZŠ Dulov. Po pestrom programe nasledovala videoprezentácia všetkých výtvarných prác. Posledným a pre deti najzaujímavejším bodom programu bolo samozrejme odovzdávanie cien. Špeciálnu cenu za naturalistické zobrazenie získal Martin Janíček s prácou „Zakáľačka“ zo ZŠ Mikušovce. Cenu za originalitu získal kolektív 4.B zo ZŠ Dolná Súča. Táňa Novosadová zo ZŠ Červený Kameň získala cenu za vystihnutie témy s prácou „Život v obci Červený Kameň“. V kategórii technika cenu dostala Katarína Prílesanová za prácu s názvom „Hráč na fujare“ zo SKŠ Nemšová. Tieto ceny odovzdávala pani starostka z obce Tuchyňa Eva Hejduková.

Cenu poroty získala Adriana Gregušková za prácu s názvom „Varenie lekváru v Krivokláte“ zo ZŠ Pruské. Simona Balážová dostala cenu za kreativitu s prácou „Mútenie mlieka“ zo ZŠ Bolešov. Cenu za výnimočné spracovanie získala Ema Žalúdková za prácu s názvom „Oblievačka“ zo ZŠ Dulov. Ceny v týchto kategóriách odovzdávala pani starostka obce Dulov Antonia Kandalíková.

Posledné dve špeciálne ceny odovzdával pán primátor mesta Ilava Ing. Štefan Daško. Cenu kancelárie MAS získali Dominika Kadlečíková a Lucia Šatková za prácu s názvom „Cech kováčov v Ilave“ zo ZŠ Ilava. Terézia Sabadková, Dominika Ivančáková a Beáta Svedková získali cenu predsedu MAS Vršatec za prácu s názvom „Pod rozkvitnutou čerešňou“ zo ZŠ Horné Srnie.

Ceny v prvej kategórii, prvý stupeň ZŠ, odovzdával starosta obce Bohunice Ing. Peter Hajdúch. Tretie miesto získal Matúš Guga zo ZŠ Horná Súča za prácu s názvom „Muzikanti“. Druhé miesto patrilo Andrejovi Miklátkovi za prácu „Malá Skalka“ zo ZŠ Skalka nad Váhom. Prvé miesto získala Petra Trúnková zo ZŠ Dolná Súča za prácu „Prvomájový bozk“.

Víťazná práca v I. kategórii.

Ceny v druhej kategórii, druhý stupeň ZŠ, odovzdával starosta obce Horná Súča a predseda MAS Vršatec Ing. Juraj Ondračka. Tretie miesto získali Soňa Ondrušková a Monika Michalíková za prácu s názvom „Udalosti v jednej rodine“ zo ZŠ Horná Súča. Druhé miesto patrilo Dominike Michalovej za prácu „Tancuj, tancuj,...“ zo ZŠ Horná Súča. Patrícia Hladká zo ZŠ Pruské získala prvé miesto za prácu s názvom „Zabíjačka“. Víťazom blahoželáme a prajeme radosť z výhry. Zároveň ďakujeme všetkým žiakom ZŠ za zapojenie sa do súťaže.

Výstupom z II. ročníka Očami detí je opäť krásne pexeso s najlepšie obodovanými prácami spomedzi všetkých súťažiacich.

Touto cestou by sme sa tiež chceli poďakovať koordinátorom, porote, účinkujúcim, členom, sponzorom, mestu Ilava a všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli. Ďakujeme! Celú fotogalériu si môžete pozrieť na internetovej stránke www.masvrsatec.sk, kde nájdete aj odkaz na video so súťažnými prácami.

Ľuboslava Sokolová
Kancelária MAS Vršatec

Úspešné projekty MAS Vršatec

III. Mesto Ilava - chodníky

Číslo výzvy	4.
Názov projektu	Rekonštrukcia chodníkov v Ilave
Výška dotácie	65 393,24 Eur
Vlastné zdroje	5%

Chodníky v Ilave, ktoré boli predmetom daného projektu, boli naozaj v dezolátnom stave. Ich rekonštrukcia bola viac než nevyhnutná a to v čo možno najkratšom čase, predovšetkým z dôvodu, že chodník na ulici Medňanskej lemuje základnú školu, kadiaľ prechádza denne množstvo ľudí – mladých aj starých, a chodník na ulici Kpt. Nálepku je jedným z najvyťaženejších, nakoľko sa tam nachádza vysoký počet radových bytoviek a rodinných domov.

Pôvodne sa v rámci rekonštrukcie chodníkov pripravil materský projekt s názvom „Rekonštrukcia chodníkov a komunikácií v Ilave“. Tento pôvodný projekt zahŕňal viacero problematických úsekov v rámci celého mesta Ilava. S prihliadnutím k možnej dotácii z MAS Vršatec sa však vytiahli dva chodníky /Medňanská, Kpt. Nálepku/ tak, aby sa podarilo rekonštruovať hospodárne, efektívne a esteticky čo možno najväčšiu časť zdevastovaných plôch, ktoré si vyžadovali okamžité riešenie.

Pôvodný stav chodníkov bol nepotešujúci. Vplyvom času stratili chodníky rovnováhu, čím sa narušilo odvodnenie. Po namrznutí tak vážne hrozilo nebezpečenstvo úrazu. Ďalej bol povrch chodníkov poškodený do takej miery, že z neho vypadávali kusy asfaltu. Čoraz akútnejšou sa stala aj potreba doplniť chýbajúcu bezbariérovú úpravu, pretože počet telesne postihnutých občanov sa zvýšil a mesto chcelo poskytnúť čo najkvalitnejšie služby čo najširšej skupine obyvateľov. Netreba zabúdať ani na estetickú funkciu, ktorá sa úplne vytratila a dosť výrazne kazila celkový dojem ulíc a okolia.

Ul. Medňanská, foto: Janušek

Prvým stavebným objektom bol chodník na ulici Medňanská, ktorý lemuje areál ZŠ. Riešená dĺžka dosahovala až 300m. V rámci rekonštrukcie sa odstránil jestvujúci chodník a nahradil sa novým so stanovenou šírkou 2m z betónovej dlažby. Prevýšenie sa zastavilo na 12 cm. V mieste vjazdov, kde sa počítalo s prejazdom nákladných vozidiel sa vystaval tzv. „zosilený“ chodník. Takýto typ chodníka má odlišné vrstvenie konštrukcie prispôsobené tak, aby dokázal udržať vyšší nápor bez poškodenia.

Ul.Kpt.Nálepku, foto: Janušek

Druhý stavebný objekt sa nachádzal na ulici Kpt. Nálepku, ktorý sa nachádza v časti mesta Sihoť. V tejto časti sa chodníky rekonštruovali po oboch stranách ulice, zatiaľ čo na ulici Medňanskej sa chodník zrekonštruoval iba po strane areálu ZŠ. Nakoľko sa jedná o dva súbežné chodníky, podľa projektovej dokumentácie sa nazvali časť A a časť B. Chodník v časti A mal celkovú dĺžku 165 m, pričom šírka 2m a prevýšenie 12 cm ostalo rovnaké ako chodník na ulici Medňanskej a v časti B. Chodník v časti B, ktorý lemuje detské ihrisko na Sihoti, mal celkovú dĺžku 206,48m. Obe časti, aj chodník A aj chodník B, sú riešené ako bezbariérové. Na všetky chodníky bola použitá dlažba sivej farby.

Tím MAS Vršatec v rámci monitoringu vycestoval priamo na miesto realizácie a spoločne sme zhodnotili, že projekt je vypracovaný bez výrazných chýb a drží sa projektovej dokumentácie. Navyše spĺňa aj estetickú funkciu, pretože chodníky vyzerajú naozaj pekne. Mesto Ilava v uplynulých rokoch celkovo prešlo rozsiahlou zmenou, kedy kompletne rekonštruovalo celé svoje centrum, pričom túto zmenu nemožno hodnotiť inak ako pozitívne.

Oba stavebné objekty z dielne spolupráce mesta Ilava, TRRA a MAS Vršatec, sa venovali nie priamo centrálnym častiam mesta, no práve vďaka svojej vysokej frekventovanosti občanov o to dôležitejším.

Petra Šupáková

MESTSKÁ KNIŽNICA ILAVA

Vyberáme z knižného fondu

Toňa Revajová:
„Johanka v zapadáčiku“
Bratislava, Slovart 2011

Na sto tridsiatich stranách sa odvíja pred čitateľmi (skôr čitateľkami) na hranici mladšieho a staršieho školského veku príbehová reťaz kratučkých epizód zo života dievčatka – Johanky, ktorá sa s matkou odsťahuje na vidiek.

Jednoduché vidiecke pomery sú pre dieťa rozčarovaním a pre autorku úplne ideálnym priestorom na to, aby ponúkla trochu rozmarný pohľad do detského sveta. Do vedomia a konania desaťročného dievčatka spočiatku utváraného mestským prostredím, neskôr núteného prijať drsnejšie, no predovšetkým nové a neznáme podmienky existencie.

Dieťa má vypestovaný špecifický intelektuálsky humor, založený na slovných hračkách, skratkách a obrazoch. Autorka tu preukazuje dôkladné poznanie detskej psychiky. Vie majstrovsky poukázať na vynaliezavosť (inak sčítanej a pôvodne mestským prostredím a častým kontaktom s dospelými dostatočne intelektuálne i poznatkovo vybavenej) Johanky, ktorá vo vtipných konverzačných sekvenciách automaticky preberá lakonickosť a intelektuálsky nadhľad od svojej matky. Ich dialógy znejú múdro, skoro až „knižne“, nie však neprirodzene.

Za zamyslenie stojí asi prílišná vyspelosť detského hrdinu. Nielen protagonistky Johanky a jej novej priateľky Majky, ale aj chlapcov Borisa a Adama (Johankini rovesníci v meste sú pomerne plochou kulisou, ktorá dáva vyznieť plastickým obrazom postáv, „živých“ detí). Istá štylizovanosť a možno až rovnorodosť Johankiných spolužiakov (chlapci sa takmer v ničom neodlišujú, azda len v tom, že jeden je praktickejší, druhý trošku viac filozof a klaun) je však z nášho pohľadu pochopiteľná. Majme totiž na zreteli, že realistickou rozprávkou (tu by možno bol vhodnejší termín poviedka) sa deťom ponúkajú vzory a isté pravidlá či spôsoby konania, návody na správanie a v neposlednom rade sa obohacuje (alebo má obohacovať) slovná zásoba. V prípade tejto knižky to tak rozhodne je. Možno by nebolo na škodu niektoré výrazy vysvetliť, desaťročný čitateľ nemusí rozumieť všetkému a ani jazyk, ktorý autorka „vkladá deťom do úst“, nie je, žiaľ, všade samozrejmosťou. Osobitný zreteľ si zaslúži komunikácia hrdinov príbehu pomocou výkresov. Je to trochu autorský „vynález“, trochu jeden zo spomenutých návodov či vzorov.

Dynamikou deja, kompozíciou (kratšie epizódy ako kapitolky), rozsahom i celkovou úrovňou štýlu je to výborná knižka pre čitateľov na (už naznačenom) rozhraní mladšieho a staršieho školského veku. Nie je vylúčené, že po nej siahnu aj starší čitatelia a dospelí. A mali by. Lebo ide o pútavý a profesionálne napísaný text. Knižka je záslužným činom aj voči naznačenej skupine čitateľov, ktorej naša kultúra všeličo dlhuje a snaží sa to nahrádzať „dovozom“…

Príjemná grafická úprava a ilustrácie Juraja Balogha zaraďujú knižku k tým vydarenejším a zároveň aj výtvarne príťažlivým dielam. Sekvencie komiksu ako ilustrácie sú bezpochyby výborný nápad.

P. Mišák – prevzaté z internetu

Prázdninové zamyslenie - Čo sa stalo so sedmokráskami?

Jedného dňa sa Boh opýtal sv. Františka: „Ferko, ty vieš všetko o záhradách a prírode. Čo sa to tam dolu deje? Čo sa stalo púpavám, fialkám, sedmokráskam, tým ďalším veciam, ktoré som pred vekmi vysadil? Mal som perfektný, bezúdržbový záhradný plán. Tie rastliny rástli v akejkoľvek pôde, vydržali sucho a hojne sa sami množili.

Nektár z dlhotrvajúcich kvetov priťahoval motýle, včely a kŕdle spevavých vtákov. Očakával som teda, že uvidím krásne záhrady, plné farieb a kvetov. No, všetko ,čo vidím sú len zelené fľaky.

Sv. František: „To všetko ten kmeň, ktorý sa tam usadil, Pane, hovoria si mešťania. Začali hovoriť tvojim kvetinám „plevel“, zo všetkých síl ich ničia a nahrádzajú trávou“.

Boh: „Trávou? Ale to je tak nudné! Nie je to farebné. Nepriťahuje to motýle, včely ani vtáčatá, len pandravy a červy . Je to citlivé na teplotné zmeny. Chcú títo mešťania skutočne, aby tam rástla len tráva?“

Sv. František: „Očividne , Pane. Podstupujú pri ich pestovaní veľké utrpenie. Začnú každú jar hnojiť a ničia všetky ostatné rastliny, ktoré sa v trávniku objavia.“

Boh: „Jarné dažde a teplé počasie pravdepodobne spôsobujú, že tráva rastie skutočne rýchlo. To musia byť mešťania veľmi šťastní.“

Sv. František: „Vyzerá to, že nie, Pane. Hneď ako trochu vyrastie ju kosia aj dvakrát do týždňa.“

Boh: „Oni ju kosia a sušia ako seno?“

Sv. František: „Kdeže, Pane. Väčšina z nich ju hrabe a dáva do vriec.“

Boh: „Do vriec? Prečo? Je to cenné? Predávajú to?“

Sv. František: „ Kdeže, Pane, práve naopak. Platia za odvoz.“

Boh: „Tak počkaj chvíľu. Oni to hnoja, aby to rástlo a keď rastie, tak to pokosia a platia za to, aby sa toho zbavili?“

Sv. František: „Áno, Pane.“

Boh: „Títo mešťania musia cítiť veľkú úľavu v lete, keď vypíname dážď a zapíname teplo. To určite spomalí rast trávy a ušetrí im to veľa práce.“

Sv. František: „Tomu nebudete veriť, Pane! Keď tráva prestane rásť, tak rýchlo vyťahujú hadice a platia ešte viac peňazí za polievanie, aby mohli pokračovať v kosení a odvážaní.“

Boh: „Hrozný nezmysel! Aspoň., že si nechali nejaké stromy. To bolo odo mňa geniálne, musím sa pochváliť. Stromom narastú na jar listy pre krásu a letný tieň. Na jeseň opadajú a vytvoria prirodzenú prikrývku, aby zadržali vlahu v pôde a chránili tak stromy a kríky. Ďalej sa rozložia na kompost, aby obohatili pôdu. Je to prirodzený cyklus života.“

Sv. František: „Radšej si sadnite, Pane, miesto toho ju mešťania hrabu na veľké hromady a platia za ich odvoz.“

Boh: „To nie je možné! A čo robia, aby chránili korene stromov a kríkov pred mrazom a aby udržali pôdu vlhku a nevysušenú?

Sv. František: „ Po tom, čo vyhodia listy, kupujú niečo v igelitových vreciach, čo sa volá mulč. Privážajú to domov a rozsýpajú ho miesto listov.“

Boh: „A odkiaľ tento mulč berú?“

Sv. František: „Oni rúbu stromy a drvia ich , aby tento mulč vyrobili.“

Boh: „Dóóósť!!! Už na to radšej nechcem myslieť. Svätá Katarína , ty máš na starosti kultúru. Aký film je na programe dnes večer?“

Sv. Katarína: „Hlúpy a hlúpejší“, Pane. Je to skutočne hlúpy film o .....

Boh: „To je v poriadku, pokojne ho pusti. Myslím, že nič horšieho sa už nedozviem.

LS

KNIŽNÉ NOVINKY

Prírastky v auguste
B e l e t r i a:
Daj si pozor na želania
(Potterová A.)
Na koniec dúhy (Fartelová M.)
Trinásta komnata (Fartelová M.)
Index strachu (Harris R.)
Literatúra pre deti a mládež:
Kliatba múmie – Tigrí tím
(Brezina T.)
Johanka v Zapadáčiku
(Revajová T.)
Denník odvážneho bojka III.
(Kinney J.)
Začarovaná trieda (Březinová I.)
Pat a Mat (Sýkora P.)

Tradičný jarmok v Klimkoviciach

Dňa 8. septembra sa uskutočnil tradičný klimkovický jarmok, ktorého sa zúčastnili i predstavitelia nášho mesta, primátor Ing. Štefan Daško a prednosta MsÚ Ing. Ľubomír Turcer.

Po uvítacích prejavoch predstaviteľov miest bol vzdaný hold a poďakovanie trénerovi Slovenského strieborného hokejového tímu za skvelú reprezentáciu na majstrovstvách sveta. Milým darčekom pre pána Vůjteka i pre celé klimkovické publikum bola pieseň „Hokej", ktorú zaspieval Ľubomír Turcer , čím prispel k príjemnej atmosfére jarmoku. -r-

Na pódiu zľava v popredí zástupca primátora Jakub Unucka, tréner hokejovej reprezentácie pán Vůjtek, prednosta MsÚ Ilava Ing. Ľ, Turcer, primátor mesta Ilava Ing. Š. Daško, primátor mesta Mikolow Marek Balcer,primátor mesta Klimkovice Zdeněk Husťák. V pozadí klimkovická dychovka a šašo - moderátor.

Pozvánky na podujatia v Ilave

5.10.2012 /piatok/ vo výstavnej sieni DK Ilava o 16.00 h.
Vernisáž výstavy výtvarníka Jozefa Švikruhu
/ člen Združenia výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredisku/. Základom jeho maliarskej tvorby je reálna krajina. Na potulkách po Slovensku, najmä po rázovitých oblastiach Považia, Liptova a Oravy nachádza motívy, ktoré sa už pomaly vytrácajú ako baladické a typické prvky slovenskej krajiny.
K tejto časti jeho tvorby možno priradiť aj maliarske impresie z pobytu na Cypre. Ďalší žáner v jeho tvorbe: kompozície s fantazijno-realistickým
vyznením, abstraktné kompozície s občasným realistickým prvkom, detailom...
Navštívte výstavu v DK do 31. októbra, možno vás niektorý z obrazov osloví natoľko, že si ho odnesiete ako hodnotný dar pre blízku osobu...
6.10.2012 /sobota/ v sále domu kultúry od 7.00-12.00 h.
BURZA zberateľských zaujímavostí všetkých zberateľských odborov
Starožitnosti, pohľadnice, knihy, mince, obrazy, bižutériu, autíčka, keramiku, staré fotoaparáty, drobný nábytok, známky, porcelán, obrazy, sklo, odznaky, telefónne karty, časopisy a iné zaujímavosti príďte **predať, kúpiť, vymeniť...** Poplatok za stôl: **1, 50 €**, rezervácia do soboty ráno do 8.00 h. **Vstupné - dospelí 0, 50 €, deti a predávajúci zdarma**
10.10.2012 /streda/ vo veľkej zasadačke DK o 16.00 h.
Divadielko pre najmenšie deti: Zablúdená ovečka
Materské centrum Dubáčik pri príležitosti Medzinárodného týždňa materských centier pozýva deti spolu s rodičmi na detské bábkové predstavenie divadla MaKiLe. **Vstup voľný**
12.10.2012 /piatok/ v sále domu kultúry o 17.00 h.
Popoludnie s dychovou hudbou Veselanka a ľudovým rozprávačom Števom Hruštincom pri príležitosti mesiaca úcty k starším /pre občanov od 70 rokov/
23.10.2012 /utorok/ v KD Klobušice o 16.30 h.
Plánované ***Zasadnutie mestského zastupiteľstva*** sa tentoraz uskutoční v KD v Klobušiciach. Občanov srdečne pozývame
Pripravujeme na november:
9.11.2012 /piatok/ v sále domu kultúry o 19.00 h
PARTIČKA
Populárne televízne hudobno-zábavné improvizačné posedenie, do ktorého sú zatiahnutí aj diváci. **Hrajú:** Petra Polnišová, Daniel Dangl, Roman Pomajbo, Marián Miezga, Lukáš Latinák, Robert Jakab, Juraj Kemka, Richard Stanke, Michal Kubovčík (4+2)
Hudobný sprievod: Marián Čurko, **Réžia:** Daniel Dangl
Predaj vstupeniek v dome kultúry a cez Ticketportal, **cena 13 €**
Cvičenie **ZUMBA s Lulu** každý pondelok o 17.45 h.
v modrej budove pri veži v centre Ilavy /tanec, cvičenie, zábava/
Cvičenie JOGY každý pondelok o 17.30 v DK Ilava /zadný vchod/
Pozýva CVČ Ilava a Spoločnosť slovensko-indického priateľstva.
Prineste si karimatku, tenkú deku, športové oblečenie.
CVČ Ilava, Evka Vavríková 0949 819 650
Materské centrum Dubáčik oznamuje: od 15. októbra budeme otvárať **každý pondelok** od **9.30 - 11.30** h.
V našich priestoroch v DK na II. poschodí pri veľkej zasadačke na deti čaká rozprávkový domček, farebné molitanové hračky, tvorivý kútik, šmýkačka, hojdačka. Tešíme sa na všetkých
Športový referent MsÚ Peter Mišík oznamuje rodičom detí, ktorí majú záujem o **futbalový krúžok:**
Chlapcov a dievčatá narodených v rokoch 2005 a 2006 /škôlkari/ môžete prihlásiť u riaditeľky škôlky, alebo na čísle **P. Mišíka : 0918 326 252**. Tréning bude každú stredu v telocvični ZŠ Medňanská Ilava o 14. 00 hod., začíname už **3. októbra.** /deti vyzdvihneme zo škôlky a rodičia si po tréningu prídu po ne/
Prváci a druháci na ZŠ:
prihlásenie na číslo **P. Mišíka : 0918 326 252**. Začíname v októbri, na konkrétnych termínoch tréningu v telocvični sa dohodneme.
Aktuálne informácie vždy na www.ilava.sk /kalendár podujatí/
Tel. čísla DK: 44 555 70 až 72 . Zmena programu vyhradená

Vila Vilôčka

Vila Vilôčka je rodinná firma, ktorá si za cieľ stanovila šťastné deti a ich rodičov. Je dlhodobým snom nás manželov Dianovcov, ktorí sa rozhodli venovať deťom a ich potrebám. Sami sme boli v situácii, keď sme sa rozhodovali, kde umiestnime našu dcérku, ak by sme obaja pracovali. Vtedy sme zistili, že je veľmi ťažké nájsť miesto, kde by sme s dôverou nechali svoj poklad. Preto sme vytvorili koncepciu mini-jasličiek pre najmenšie detičky, ktoré sa podobá na rodinné prostredie, ale má v sebe aj prvky inštitucionálnej starostlivosti, kvôli zjednodušeniu prechodu do MŠ či ZŠ. Máme pevne stanovené pravidlá, ktoré udržujú poriadok a chod vilky, ale sme dostatočne flexibilní, aby sme vedeli splniť individuálne požiadavky každého dieťaťa. Vychádzame v ústrety špecifikám Vášho dieťaťa, ktoré ho robia jedinečným .Prispôsobujeme jedálny lístok alergikom, či potrebám špeciálnej diéty. Deti pôsobením pedagogických metód vychovávame k zodpovednosti k sebe a svojim kamarátom, podporujeme súdržnosť, hodnoty priateľstva a snažíme sa budovať ich sebavedomie bez zbytočného budovania egocentrizmu. Sme presvedčení, že deti správne usmerníme pochvalou a nie karhaním. V jasličkách budeme učiť aj angličtinu. Hravou, nevtieravou formou sa deti naučia základy, ktoré im pomôžu v budúcnosti. Naším cieľom nie je iba vytvorenie zariadenia, do ktorého si rodičia odkladajú svoje ratolesti na nevyhnutnú dobu. Chceme vytvoriť miesto, kde sa deti učia, rozvíjajú, zabávajú a stávajú ucelenými osobnosťami.

Vila Vilôčka je zariadenie, predovšetkým určené pre deti, ktoré sú vo fáze, že začínajú chodiť a spoznávať svet. Detičky zvládajú papať lyžičkou za pomoci druhej osoby a dokážu reagovať na svoje meno. Všetko ostané im pomôžeme. Je samozrejmosťou, že detičkám pomáhame s obliekaním, papaním či prebaľovaním. Nerobíme to však automaticky, naše deti sú vedené a motivované k samostatnosti. Učíme ich obliekať sa, papať samostatne, všetky hygienické návyky a podporujeme schopnosť- chodenie na nočník. Netlačíme deti do odplienkovania, pretože táto schopnosť je úzko spätá s psychickým vývojom, ale motivujeme detičky, aby nočník používali, a tým im chceme uľahčiť prechod do MŠ. Taktiež sú u nás vítané deti, ktoré aj po dosiahnutí tretieho roka života neboli z akéhokoľvek dôvodu zaradené do štátnej MŠ.

Vila Vilôčka sídli na prízemí polyfunkčnej budovy, ktorá sa nachádza za kultúrnym domom v Ilave na Farskej ulici. Pred budovou je dostatočné miesto na parkovanie a vieme zabezpečiť zabehnutým klientom prevzatie dieťaťa priamo z auta, keď sa rodičia ráno ponáhľajú. Prostredie je špeciálne upravené a zariadené pre účel zariadenia pre najmenšie detičky. Máme veľkú herňu plnú podnetných a edukatívnych hračiek, spálňu zariadenú drevenými postieľkami, jedálničku so stoličkami pre samostatné deti, ale aj pre deti, ktoré treba kŕmiť a priestory pre hygienu, kde sú samozrejmosťou nočníky, detské toalety, sprcha či prebaľovací pult. Máme aj uzavretý priestor vonku, ktorý je určený na pravidelný pobyt na čerstvom vzduchu a keďže plánujeme časť nádvoria zastrešiť, naše deti budú chodiť von aj v prípade zlého počasia. Keďže my majitelia bývame nad centrom v byte na prvom a druhom poschodí budovy, dokážeme flexibilne reagovať na skoršie či oneskorené príchody detičiek do centra.

Daniela Dianová

Súťaž Oriflame

Dňa 14.septembra 2012 sa uskutočnila súťaž miest: Vyhrajme pre naše mesto nové detské ihrisko, ktorú organizovala spoločnosť Oriflame Slovakia s.r.o.

V našom meste sa zapojilo svojím podpisom 1833 ľudí, čo bolo 32,89% z celkového počtu obyvateľov Ilavy, ktorí sa svojím podpisom pripojili ku kampani na podporu vzniku nového detského ihriska. V rámci nášho okolia sme v tejto kampani výrazne prevýšili okolité mestá a boli sme percentuálne najlepší. Aj preto sme vo veľkom očakávaní ako dopadnú výsledky v rámci celého Slovenska, aké bude naše umiestnenie.

Primátor mesta Ing. Štefan

Daško vyjadruje poďakovanie všetkým, ktorí sa zapojili do tejto súťaže, či už organizátorom, ktorí v chladnom počasí boli ochotní venovať svoj čas pre naše mesto, ale aj všetkým ľuďom, ktorí neostali ľahostajní a svojím podpisom podporili túto iniciatívu smerovanú k vzniku nového detského ihriska v meste Ilava. -ab-

Nový pracovník na oddelení výstavby a ŽP

Dňa 20. 8. 2012 bola odovzdaná pracovníčkou Ing. Martou Galbavou primátorovi mesta žiadosť o rozviazanie pracovného pomeru dohodou k 31. 8. 2012. Mesto Ilava vykonáva pôsobnosť stavebného poriadku na základe zmluvy o vzájomnej spolupráci aj pre iné obce: Košeca, Košecké Podhradie, Zliechov, Ladce, Červený Kameň, Horná Poruba. Z uvedeného dôvodu mesto Ilava prijalo nového pracovníka Ing. Jána Bartáka, ktorý v plnom rozsahu prevzal písomnú agendu z uvedených obcí a mesta Ilava. Nový pracovník spĺňa všetky predpoklady vrátane osobitného kvalifikačného predpokladu na zabezpečenie činnosti stavebného úradu.

Ing. Ján Barták je ženatý, má dve deti a trvalo býva v Trenčianskych Miticiach. Je absolventom stavebnej fakulty v Bratislave, odbor pozemné stavby ukončenou štátnou záverečnou skúškou. V rokoch 1989 až do roku 2008 pracoval na rôznych postoch od majstra stavebnej skupiny, ako projektant, stavebný technik v oblasti prípravy a realizácie stavieb. Najdlhšie, 10 rokov, pracoval vo firme Doprastav, a. s. Bratislava ako špecialista odboru koordinácie výstavby železníc a diaľníc. Pracoval na spoločnom stavebnom úrade mesta Trenčín ako stavebný referent. Od roku 2008 pracoval v privátnej sfére ako obchodno-technický zástupca – predaj zatepľovacích materiálov, vypracovanie tepelno-technických posudkov a energetických certifikátov spolu s termovíznym meraním. Je držiteľom vodičského preukazu skupiny „B“ a absolventom Ústavu súdneho znalectva Bratislava.

Matrika

Narodenie :
Adam Sádecký
Marko Noga
Sebastián Suchár
Michal Pagáč

Navždy nás opustili :
Zdenek Galo
Ján Halák

Manželstvo uzatvorili:
Ing. Karol Kališ
a Anna Kozoňová
Ladislav Hudák a Adriana Stratená
Peter Živčic
a Barbora Kubaláková
Pavol Koyš
a Alexandra Dománová
Michal Sabadka
a Jana Ružičková
Ing. Igor Gerek
a Katarína Gondová
Martin Šumaj
a Mgr. Erika Kubíková
Mgr. Milan Mezovský
a Jana Jancová
Ing. Jaroslav Solík
a Mgr. Miroslava Kanisová

Okienko do štatistiky :
V sledovanom období sa do nášho mesta prisťahovalo 17, odsťahovalo 10 občanov.

Blahoželáme jubilantom

70 rokov
Helena Blažejová
Magdaléna Janíková
Karol Siraň

75 rokov
Oľga Ižvoltová
Terézia Tomaničková
Ľudmila Živčicová

80 rokov
Mária Matejíčková

85 rokov
Anna Púčková
Oľga Rochovská

Prosba

Pani v hmotnej núdzi prosí o darovanie staršieho , ale zachovalého a použiteľného nábytku. Kontakt na TSM : 042 4465056

Pozvánka

Príďte urobiť niečo pre seba!

Každý pondelok a štvrtok o 18.30 hodine v telocvični obchodnej akadémie cvičíme

KALANETIKU.

Prineste si cvičebnú podložku (karimatku, deku ...) a tenisky. Tešíme sa na vás.

Cvičiteľka Anna Matejová

Víkendový pobyt v Nimnických kúpeľoch

Štvrťstovka ZP členov (vrátane sprievodcov) ZO UNSS Dubnica nad Váhom sa v piatok 7. septembra zišla v Nimnických kúpeľoch, nachádzajúcich sa v okrese Púchov, v prekrásnom prírodnom prostredí Javorníkov v blízkosti vodnej priehrady Nosice na rieke Váh. S finančným prispením viacerých sponzorov, ktorým i touto cestou vyslovujeme svoju vďaku, sme tu prežili v priebehu víkendu pekné chvíle v rámci rehabilitačného pobytu spojeného s možnosťou niečo sa dozvedieť o samostatnosti v pohybe a orientácii, sebaobsluhe i princípoch Braillovho slepeckého písma. Príjemný personál vždy ochotný podať v prípade potreby informácie i pomocnú ruku, výborná strava, príjemné a tiché prostredie areálu, vydarené počasie a v neposledom rade aj výborný kolektív nás „zrakáčov" – možno dať tejto peknej akcii iné hodnotenie ako vydarená a zmysluplná?

Ako používateľ „štíhlej bielej kamarátky" pri občasnom pohybe a orientácii v priestoroch kúpeľov musím veľmi kladne zhodnotiť dobrú kvalitu a dostupnosť chodníkov i cestičiek. Trochu slabšou stránkou je pri niektorých budovách zlá dostupnosť napríklad pre vozíčkarov, či viac pohybovo imobilných spolobčanov. Myslím tým napríklad budovu v ktorej sme boli ubytovaní. Hlavná budova kde sme chodili na väčšinu procedúr však bola z tohto pohľadu bez chyby a pohodlne dostupná i vozíčkarom.

Každý z účastníkov nášho kolektívu dostal pri nástupe svoj individuálny program liečebných procedúr, takže cez deň sme sa všetci stretávali iba v jedálni. Inak až večer pri spoločných posedeniach, ale o to viac v družnej a veselej atmosfére, kde po úvodnej časti, venovanej problematike našej organizácie a samostatnosti zrakovo postihnutého človeka vo svojom živote, dostalo svoj priestor i humorné slovo so smiechom a spoločné rozhovory o všetkom možnom. Ženy síce majú „dlhšie jazýčky", ale v tomto smere určite nezaostávali ani chlapci – hoc v menšine...

V rámci procedúr sme mali možnosť vyskúšať účinky termálnej vody v bazéne i prostredníctvom uhličitého kúpeľa vo vani. Svoje chrbtice sme dali k dispozícii masérovi, v rámci inej procedúry aj pôsobeniu rašelinového zábalu. Nezabudlo sa ani na dýchacie cesty – v soľnej jaskyni na ne pri relaxačnej hudbe a „oblohe plnej hviezd" pôsobila soľ dovezená z oblasti Palestíny a Poľska.

Po vydarenej akcii sa často zvykne hovoriť: „Stretneme sa o rok, ak dožijeme". V súčasných podmienkach je ale namieste dodať aj známe: „...ak budú peniaze". S určitosťou si teda nič nesľubujme, len dúfajme v pochopenie tých čo svojou podporou vyjadria súhlas s myšlienkou, že aj spoločné akcie spájajúce relax a vhodnú formu získavania poznatkov o možnostiach čo najväčšej sebestačnosti majú pre nás, zrakovo postihnutých, svoje opodstatnenie. Potom sa o rok možno stretneme.

Trebárs opäť v Nimnických kúpeľoch...

Ing. P. Steigauf, Ilava

Milé gazdinky, príďte si vybrať záclonu na Vaše okno !!!

Kde : BYTOVÝ TEXTIL v Ilave
(ktorý sa nachádza na Štúrovej ulici 296, v budove oproti LIDL-u, vchod od hl. cesty)

V ponuke máme široký výber:
- záclony rôznej výšky (šijeme na mieru)
- závesy
- deky (poťahové, aj detské), prehozy na posteľ
- osušky, uteráky, utierky
- plachty (froté, jersey, termoplachty)
- obliečky (bavlnené, flanelové, saténovo-bavlnené)
- a iné

Otvorené : PON – PIA 8,45 – 16,15 hod.
SOBOTA 8,45 – 11,00 hod.

Navštívte nás a vyberte si podľa vašej chuti, tešíme sa na Vás !!!

Spomíname

„Pekne žiť znamená nežiť pre seba"

Dňa 29. októbra uplynie 75 rokov od úmrtia

Eduarda TOMANU,

náčelníka Telocvičnej jednoty Sokol Ilava, vedúceho dorastu ako i člena cvičiteľského zboru. Po krátkej chorobe zomrel vo veku 25 rokov, ktoré venoval ilavskému športu.

„Strácame v ňom vzorného brata, človeka dobrého srdca a svedomitého vykonávateľa odkazu Tyršovho...." uvádza sa na parte z roku 1937.

Venujte mu spolu s nami tichú spomienku !

Spomína synovec Mgr. Milan Tomana s rodinou

Naše očakávania nesklamali...

Všetkých nás, ktorí sme sa zúčastnili ilavského Večera atletických hviezd, sprievodného podujatia jubilujúceho Atletického mosta 2012, konaného v rámci programu tradičného Bartolomejského jarmoku na Mierovom námestí v Ilave, zaujímala popri ostatných očakávaniach najmä skutočnosť, ako sa bude v jednotlivých disciplínach dariť pretekárom, ktorí nás v piatok podvečer na ilavskom jarmočnom pódiu poctili svojou osobnou návštevou.

Treba objektívne priznať, že naše očakávania nesklamali. Tak ako to hlavný manažér mítingu, Alfonz Juck avizoval už niekoľko dní dopredu, na ilavskom jarmočnom pódiu sa zišla naozaj veľmi kvalitná skupinka atletických profesionálov, z ktorej sa v Dubnici nad Váhom podarilo zažiariť predovšetkým dámam. Najskôr míliarke Brende Martinézovej zo Spojených štátov, ktorú sme napriek prísľubu vedenia mítingu v Ilave napokon nevideli, o niečo neskôr aj šprintérke Laverne Jones-Ferretovej z amerických Panenských ostrovov, ťažkajúcej si v Ilave na ostré dubnické zákruty. Zatiaľ, čo o víťazstve Martinézovej na 1000 metrov (2:38,48) musela rozhodnúť cieľová fotografia (za ňou skončila rovnakým časom Bieloruska Maryna Arzamasavová a následne i Lucia Klocová v novom slovenskom rekorde 2:38,72), trojnásobná účastníčka olympijských hier a dubnická traťová rekordérka na 200 m, Jones-Ferretová zvíťazila s prehľadom, aj keď na vlaňajší rekord štadióna Jamajčanky Schillonie Calvertovej jej v cieli chýbalo 12 stotín sekundy.

Hoci mužským hosťom ilavského Večera atletických hviezd sa tak oslnivo už zďaleka nedarilo, rozhodne v Dubnici nehrali druhé husle. Vo veľmi rýchlej disciplíne s dvoma vodičmi, pri neúspešnom pokuse osemnásťročného Keňana Tymothy Kituma o vytvorenie juniorského svetového rekordu na 1000 m, skončil Martinézovej reprezentačný kolega Duane Solomon časom 2:19,53 na štvrtom mieste, rovnako ako Jamajčan Lerone Clarke v šprinte mužov na 100 m. Napriek tomu, že Clarkovi sa v Dubnici podarilo zabehnúť tohtoročné osobné maximum (10,24), nedokázal potvrdiť jamajskú šprintérsku dominanciu a tretiu priečku za chrbtami svojich slávnejších kolegov z rekordnej londýnskej štafety, Nestu Cartera (10,01) a Michaela Fratera (10,12) musel uvoľniť rýchlejšiemu Britovi Dwainovi Chambersovi (10,12).

Zo slovenských hostí ilavského slávnostného podvečera bol v rámci programu AM 2012 nad sily mladučkej Trenčanky Lucie Mokrášovej B-beh žien na 100 m prekážok a šiesta najlepšia sedembojárka sveta z tohtoročného júlového šampionátu juniorov v španielskej Barcelone sa v konkurencii skúsených zahraničných špecialistiek musela uspokojiť so šiestou priečkou a časom 14,31. Naopak, darilo sa ďalšej z mladých nádejí dubnického Spartaka, Ilavčanke Viki Zahradníčkovej, ktorá v národnej disciplíne behu žien na 400 m skončila druhá, časom 58,19. Martina Margolienová a Petra Letková v rámci súťažných disciplín AM 2012 neštartovali.

(tch)

5. ročník Memoriálu Viktora Wiedermanna v raketone

Tohto ročníka memoriálu sa zúčastnilo 20 nadšencov športu. V mužskej časti bolo 12 hráčov a v ženskej 8 hráčok z Ilavy a okolia. Podstatou nášho raketonu je zmerať si sily až v troch druhoch športu a to sú stolný tenis, bedminton a tenis. Keďže v športovom areáli sa nenachádza squashový dvorec, museli sme to zvládnuť bez tejto disciplíny. Medzi ženami si najlepšie počínala Tamara Prostináková, ktorá vo finále porazila svoju sestru Alexandru. Na treťom mieste sa umiestnila Lucia Mišíková a štvrtá skončila Petra Mišíková. Na ostatných pozíciách sa umiestnili: 5. Veronika Šlesaríková, 6. Viktória Vaščáková, 7. Elena Kočkárová a 8. miesto obsadila Anna Bakošová. Medzi mužmi si najlepšie počínal víťaz predchádzajúcich ročníkov Peter Mišík, keď vo finále porazil Antona Tekeľa z Považskej Bystrice. Na treťom mieste skončil Peter Bielik a na štvrtom Martin Batla. Pre víťazov, ale aj všetkých zúčastnených, boli pripravené vecné ceny a občerstvenie.

-pm-

Muži MFK Ilava (5. liga Sever)
5. kolo (02.09.2012 o 16:00)
Horná Poruba - Ilava, 5:0 (0:0)
Dorast MFK Ilava
(4. liga Severozápad)
5. kolo (01.09.2012 o 13:30)
Nováky - Ilava, 2:1 (0:1)
Góly za Ilavu: Slávik
Starší žiaci MFK Ilava
(1. trieda OBFZ PB)
4. kolo (02.09.2012 o 09:00) Ilava - Pruské, 4:2 (1:1)
Góly za Ilavu: Derka S. 2, Hanko, Cíbik
1. kolo (29.08.2012 o 09:00) Ilava - Dolná Mariková, 2:1 (1:0)
Góly za Ilavu: Hanko, Derka S.
KBF Ilava
Valašská Belá - Ilava, 4:3 (0:1)
Góly za Ilavu: Demitra, Koťan, Balon

Muži MFK Ilava
(5. liga Sever) 3. kolo
(19.08.2012 o 17:00)
Ladce - Ilava 3:0 (0:0)

Dorast MFK Ilava
(4. liga Severozápad)
3. kolo (18.08.2012 o 14:30)
Ilava - Považská Bystrica 0:1 (0:1)

Starší žiaci MFK Ilava
(1. trieda OBFZ PB)
2. kolo (19.08.2012 o 09:00)
FC Orlové - Ilava 1:1 (1:1)
Góly za Ilavu: Sebik M.

-pm-

ILAVSKÝ MESAČNÍK

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva Mestský úrad Ilava. Adresa redakcie a inzertného oddelenia IM: Dom kultúry Ilava, Ul. Farská 84/5, 01901 Ilava Tel.: 042 44 555 70-72. **Šéfredaktor:** Mgr. Alena Teicherová, e-mail: alena.teicherova@ilava.sk. **Redakčná rada:** predseda: RNDr. Etela Eglyová. **Členovia RR:** Mgr. Miroslav Toman, Oľga Tomášová, Eva Faltusová, Zita Podhradská. **Korektúra:** Mgr. Magdaléna Kobzová. **Tlač:** ASSA, spol.s.r.o. Púchov. Číslo povolenia:SK OMT – 16. Rozširuje DK Ilava. Náklad: 1 000 ks. EV 3868/09 Príspevky nehonorujeme. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, prípadne nezverejnenie materiálov. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Uzávierka prijímania článkov je každý mesiac do 15.dňa /do 12.00 hod. /